

[Industriministeren]

ad vejen, således at vi løser problemet i det tempo, vi har den rigtige baggrund for at tage beslutningerne i, er vi meget indstillet på det. Der bliver ikke noget med at begrave det i et udvalg og derefter vente måske et år eller halvandet på at tage en beslutning. Det er ikke min hensigt.

Nyrup Rasmussen (S):

Hr. Flemming Hansen havde et par bemærkninger om hyppigheden af insiderhandel. Jeg tror, vi begge er i den situation, at vi faktisk ikke rigtig kan få besvaret spørgsmålet om hyppigheden, for vi har endnu ikke et registreringssystem. Det er netop det, der er i centrum for vores debat i dag.

Jeg hæfter mig, hr. Flemming Hansen, mest ved fondsbørsvekslerernes meldinger om, at der faktisk finder overtrædelser sted. Hvor ofte det sker, skal vi ikke debattere i dag, men nøjes med at konstatere, at der er meget bred enighed om, at lovovertrædelser ved handel med værdipapirer finder sted i dag.

Til det andet – det med åbenheden – vil jeg sige, at vi ved, at der om ganske kort tid kommer en række EF-direktiver, som vi skal omsætte i praktisk lovgivning. Disse EF-direktiver stiller større krav på en række felter end dem, vi har i dansk lovgivning i dag, og jeg har noteret, at der er lidt forskellige virksomhedsmeldinger. Nogle fra erhvervslivet synes, de er påkrævet, andre er måske mindre begejstrede.

Jeg er nødt til at sige til hr. Flemming Hansen, at jeg tror, erhvervslivets billede af åbenhed er meget forskelligt. Så har vi sagt det så pænt, vi kan. Der er en række virksomheder, der i dag fremlægger ganske avancerede virksomheds- og regnskabsoplysninger, men, hr. Flemming Hansen, der er sandelig også andre, som trænger til lidt efteruddannelse i, hvordan et regnskab indeholder de bedst mulige oplysninger – ikke mindst til investorer og almindelige mennesker – så jeg håber, at det andet led i vores bestræbelser for at få ordentlige forhold også vil blive fulgt op af en tilsvarende konstruktiv holdning.

Jeg er glad for industriministerens udsagn om, at dette ikke er en sag, der skal trækkes i langdrag, og jeg ser det også som en bestræbelser på, at vi kan få lovændringer igennem, der i givet fald kan træde i kraft i 1991. Jeg vil godt spørge direkte, om ministeren kan bekræfte det, og dernæst vil jeg som sagt henvise til et fornuftigt udvalgsarbejde.

Mit sidste spørgsmål til ministeren skal være: Hvis ministeren undervejs i udvalgsarbejdet og gennem det lovarbejde, der kommer, når frem til en erkendelse af, at Værdipapircentralen i et samvirke med Finanstilsynet har større indsigtsmuligheder, kontrolmuligheder, vil ministeren så stille sig mere positivt til Værdipapircentralen, end tilfældet er efter de udsagn, der foreløbig ligger? Jeg hæftede mig ved, at en af de politiske partiers ordførere ligesom sagde, at dette ikke så meget er et politisk spørgsmål om Værdipapircentralen som et stykke teknisk, sagligt afklaringsarbejde.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Til det første spørgsmål, om gennemførelse af lovgivning: Såfremt vi i det lovforberedende arbejde og forhåbentlig med en bred opbakning konstaterer, at vi har paragraffer, der kan træde i kraft allerede fra 1. januar 1991, er jeg indstillet på at lade dem gøre det. Det er helt klart. Men selvfølgelig kan der være variationer i lovgivningen, så noget af det først kan træde i kraft senere, men der er ikke nogen modstand hos mig mod, at det bliver 1991-lovgivning, vi taler om.

Til det sidste spørgsmål vil jeg sige, at jeg er overbevist om, at de oplysninger, man eftersøger, fås andre steder, så jeg tror ikke, at spørgsmålet bliver aktuelt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 53:

Forslag til folketingsbeslutning om en mere fremadrettet og effektiv bedriftssundhedstjeneste.

Af Tommy Dinesen (SF) m.fl.
(Fremsat 23/1 90).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

For 3 år siden behandlede Folketinget et forslag til folketingsbeslutning fra SF om en ændret og styrket bedriftssundhedstjeneste.

I bemærkningerne til det forslag, som vi behandler i dag, skriver SF, at dette forslag – altså forslaget for 3 år siden – fik en positiv modtagelse af et flertal i Folketinget, og denne oplysning vil jeg gerne bekræfte.

Men der er sket i alt fald to ting, siden Folketinget for 3 år siden behandlede SF's forslag, idet vi dels nu har fået et nyt SF-forslag, der er noget mere ukonkret og udetaljeret end det forslag, vi behandlede dengang, og dels er der sket en ændring af BST-bekendtgørelsen om en udbygning af BST til at omfatte endnu flere arbejdstagere. Det er muligt, at der er en sammenhæng mellem disse to ting.

At SF ikke helt har fundet sine ben, efter at vi i 1987 udsendte den nye BST-bekendtgørelse, kan jeg for så vidt godt forstå, for ændringerne på BST-området har ikke virket så længe endnu, at der kan drages egentlige erfaringer heraf.

Dette nye forslag fra SF's side tager fat på det hjørne, der drejer sig om centrenes størrelse. Jeg må erindre om, at der ved ændringen af BST-bekendtgørelsen i december 1987 blev indført en bestemmelse om, at centrene skal have mindst 2.500 ansatte tilsluttet. Der blev desuden som overgangsbestemmelse indført, at alle centrene inden 1991 skal opfylde dette krav, så om 1 år vil den gennemsnitlige centerstørrelse alene af den grund være steget.

Siden 1987 har vi også gennemført den femte udbygningsetape af BST. En række nye brancheområder er nu blevet omfattet, hvilket har medført, at der vil være flere arbejdstagere tilsluttet de enkelte BST-centre.

I april 1989 foretog Arbejdstilsynet en undersøgelse af bedriftssundhedstjenesten, der viste, at der nu er tilsluttet 275.000 lønmodtagere til BST-centrene mod 207.000 i 1984. Desuden viste undersøgelsen, at antallet af BST-centre er faldet fra 61 i 1984 til 54 i 1989, og at det gennemsnitlige antal tilsluttede arbejdstagere pr.

center er steget fra 3.400 til 5.100 i samme periode.

I 1989 havde kun 8 BST-centre under 2.500 arbejdstagere tilsluttet. Efter gennemførelsen af undersøgelsen er yderligere den grafiske branche blevet tilsluttet BST, hvorved den gennemsnitlige centerstørrelse i dag vil være yderligere forøget.

Herudover foregår der for tiden fusionsforhandlinger mellem flere mindre BST-centre. Undersøgelsen peger således på, at der sker en centralisering af BST-centrene både med hensyn til antal centre og antal tilsluttede arbejdstagere. Herved synes omfanget af de problemer, som tages op i dette forslag til folketingsbeslutning, kun at være af begrænset omfang.

Undersøgelsen viser i øvrigt, at der sker en spredning i antallet af medarbejdergrupper såvel inden for det tekniske fagområde som inden for sundhedsområdet.

Herved er vi inde på et andet punkt, som det forslag, vi har til behandling, tager op, nemlig spørgsmålet om det faglige niveau i BST. Jeg er enig i, at BST i de kommende år må ruste sig til at møde de arbejdsmiljøproblemer, som fremtiden vil bringe. Dette stiller krav til BST's og virksomhedernes evner til at udnytte det indbyrdes samarbejde til løsning af arbejdsmiljøproblemer, og det afhænger af BST-personalets kvalifikationer og omstillingsevne.

Til brug for en styrkelse af BST-personalets faglige kvalifikationer har en arbejdsgruppe under Arbejdsmiljørådet med repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter, Arbejdstilsynet og Sundhedsstyrelsen været nedsat med det formål at planlægge et kursusforløb for personalet i Bedriftssundhedstjenesten. Denne arbejdsgruppe, som normalt betegnes som § 15, stk. 2-udvalget – vi har alle vore tekniske betegnelser – venter i løbet af en kortere periode at kunne fremlægge en samlet uddannelsesplan indeholdende et introduktionskursus og et forslag til en mere emnerettet uddannelse med henblik på faglig opkvalificering i BST-arbejdet.

Arbejdstilsynets undersøgelse fra april 1989 såvel som resultaterne af arbejdsgruppens arbejde vil blive forelagt det centrale BST-udvalg under Arbejdsmiljørådet med henblik på en samlet vurdering af bedriftssundhedstjenestens funktion.

Jeg finder ikke, at de spørgsmål, som dette forslag til folketingsbeslutning berører, er uvæ-

[Arbejdsministeren]

sentlige. På den anden side er de næppe af et omfang, der berettiger til, at der gribes ind i det igangværende forløb. Det er bedst, at det centrale BST-udvalg og Arbejdsmiljørådet nu får mulighed for at gennemarbejde resultaterne af Arbejdstilsynets BST-undersøgelse samt forslaget til uddannelsesplan for personalet i BST. Først herefter vil det være rimeligt at foretage en vurdering af behovene på de områder, som dette forslag tager op.

Taanquist (S):

Vi kan sikkert være enige om, at SF ikke har taget munden for fuld i dette beslutningsforslag. Vi skal nok støtte forslaget under alle omstændigheder, men det, vi i virkeligheden ønsker, er, at regeringen ratificerer ILO-konventionen om bedriftssundhedstjeneste. Så ville vi være helt hjemme.

Vi er helt enige i, som det foreslås i forslaget, at bedriftssundhedstjenesterne skal have en vis størrelse for at kunne fungere.

Der nævnes i forslaget specielt bedriftssundhedstjenesten i Nyborg, og det forbavser mig egentlig lidt, at arbejdsministeren ikke kom ind på det, for mig bekendt har man aldrig anerkendt Bedriftssundhedscentret i Nyborg, og mig bekendt har man fra Arbejdstilsynet udsendt en meddelelse om, at hvis man er medlem af Bedriftssundhedscentret i Nyborg, skal man også være medlem af et lovligt center. Det vil jeg egentlig gerne have bekræftet herfra, for selv om man skal vogte sine udtryk, er vi ikke tilhængere af »discount-centre«, som SF opererer med. De kan ikke løse de opgaver, der er pålagt dem.

I øvrigt vil jeg min vane tro sige, at jeg ikke tror ret meget på, at arbejdsministeren i øvrigt har vilje til at sørge for, at de forskellige organer inden for arbejdsmiljøområdet får en kapacitet, så de kan udføre det arbejde, der er pålagt dem efter arbejdsmiljøloven. I den retning har jeg ikke den mindste tillid til arbejdsministeren.

Flemming Hansen (KF):

Da mit partis ordfører, fru Pia Christmas-Møller, desværre ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne gøre følgende bemærkninger:

De spørgsmål, beslutningsforslaget vedrører, er efter Det Konservative Folkepartis opfattelse

se bestemt ikke uvæsentlige. Vi mener imidlertid, at det vil være hensigtsmæssigt, om det centrale BST-udvalg sammen med Arbejdsmiljørådet får mulighed for at gennemarbejde resultaterne af Arbejdstilsynets BST-undersøgelse. Først herefter mener vi, det vil være rimeligt at foretage en politisk vurdering af behovet.

På den baggrund skal jeg på den konservative folketingsgruppes vegne afvise beslutningsforslaget.

Erik Larsen (V):

Som Venstres ordfører vil jeg gerne sige, at bedriftssundhedstjenesten har haft manges bevågenhed, siden den blev etableret. Jeg synes også, det er i orden, at SF rejser nogen opmærksomhed om området.

Der skal ikke herske tvivl om, at det var et svært skib at få sat i søen at få skabt den tillid til BST's arbejde, der er nødvendig for, at man kan nå resultater. Der skal heller ikke være tvivl om, at det er vigtigt, at de midler, der bliver anvendt, bruges bedst muligt på at nedsætte antallet af arbejdsskader. Det er vores opfattelse, at kvaliteten af det arbejde, der gøres i BST-centrene, løbende forbedres. Det viser alle undersøgelser i øvrigt også.

SF's foreliggende beslutningsforslag tager sigte på en sammenlægning af mindre BST-centre ud fra det synspunkt, at der så blandt personalet vil være ansatte med faglig baggrund for at løse selv meget specielle problemer. Vi mener imidlertid ikke, det er godtgjort, at størrelsen af BST-centrene er noget entydigt reguleringsinstrument i forhold til BST's arbejdskvalitet. Det, som efterlyses i beslutningsforslaget, mener vi kan opnås ved et passende og udvidet samarbejde mellem to eller flere centre.

I Venstre har vi den opfattelse, at en dikteret sammenlægning af centre kan få en meget negativ effekt, for vi tror, at den nære kontakt til BST-centrene er af stor betydning for de mindre virksomheder. Der er noget, der ifølge de tal, som arbejdsministeren i dag har oplyst, tyder på, at den strukturtilpasning, der måske er nødvendig, rent faktisk også sker.

Derfor kan jeg give tilslutning til ministerens indstilling om, at vi afventer den fulde effekt af de tiltag og de initiativer, der er i gang på BST-området, og at vi i øvrigt følger udviklingen på området nøje.

Glistrup (FP):

Når man 12 år efter genlæser forhandlinger og betækningsmateriale fra bedriftssundhedstjenestens etablering, får man for 9.714. gang bekræftet, at det parti, der analyserede og vurderede rigtigt, var Fremskridtspartiet.

Nu kan enhver se, at det blev en fiasko med denne bedriftssundhedstjeneste, og hvad gør SF eller regeringen for den sags skyld så? De siger: Så skal vi afbureaukratisere det og smide endnu flere gode penge efter alle dem, der foreløbig har været dårligt anvendt til dette eksempel på, hvilke ulykker der blev lavet, da vi under hr. Svend Auken havde den næstdårligste arbejdsminister i kongerigets eller dronningerigets historie.

Det er bestemt ikke Fremskridtspartiets holdning, at man skal gå frem på den måde, og vor begrundelse i dag som for 12 år siden for at sige, at bedriftssundhedstjenesten skal væk, er nøjagtig den samme.

Den vigtigste opgave overhovedet for den offentlige sektor er at sørge for, at vi opnår størst mulig befolkningssundhed for de penge, som de offentlige institutioner kan afsætte som bevillinger. Derfor er det uhyre vigtigt på sundhedsområdet, at vi ikke opdeler det i alle disse båse. For så kommer Arbejdsministeriet og siger: Huj, vi skal have vores del af sundhedssektoren. Så kommer Kulturministeriet og siger: Vi skal have idrætsklinikker. Så kommer amterne og siger: Vi skal have lokalt selvstyre. Så kommer undervisningsministeren og siger: Vi skal have skolelægeordning osv. På denne opsplitningsmåde får man meget bureaukrati, men relativt ringe rentabilitet af de 40-50 mia. kr., som den offentlige sektor om året har råd til at ofre på sundhedsområdet. Der er i allerhøjeste grad behov for, at disse penge anvendes efter en nøje sammenhængende prioritering. Behovene er vidt forskellige i Frederiksværk med Stålvalseværket og Gråsten med Grønsegndarmkorpset. Det er simpelt hen således, at afgørelsen af, hvilken vægt man skal lægge på specielle arbejdsmiljøforhold og lignende, langt, langt bedre tages ved den samlede prioritering af sundhedssektorens funktioner end ved disse sektoropdelinger.

Man kan da bare gøre, som jeg straffede mig selv med i går før middag til portvinen at læse den bekendtgørelse fra 1987, som arbejdsministeren roste så meget, for at se, hvad det er ble-

vet til for en gang papirmæssigt volapyk, som først og fremmest fører ud i paragrafagrænsninger, administration, klagebeføjelser og andre ting. I stedet burde man sørge for, at man får arbejdspladserne fornuftigt indrettet med henblik på at forebygge, at der sker sundhedsskader, at man kobler det sammen med det almindelige lokale sundhedsvæsen i stedet for at have den konkurrence, der i øjeblikket foregår, om man skal have en bedriftssundhedslæge under den ene, anden eller den syvoghalvtredsindtyvende af bedriftssundhedscentre og så skal affolke de almindelige sundhedscentre, sygehusene, eller hvad der nu er tale om. Der er selvfølgelig perioder, hvor problemerne omkring arbejdspladserne og de sundhedsødelæggelser, der kan ske dér, kræver forholdsvis mange ressourcer ude i lokalsamfundet. Der er andre perioder: epidemier med engelsk syge, eller hvad der nu kan være, hvor man skal bruge sundhedssektorens folk og ressourcer på en anden måde. Derfor er løsningen på de problemer, SF påpeger, totalophævelse af reglerne om bedriftssundhedstjeneste. Lad sundhedsministeren klare det. Forslaget fra SF's side gør kun ulykkerne værre. Vi stemmer imod det.

Elisabeth Arnold (RV):

Fra det Radikale Venstres side synes vi, det er ganske naturligt, at man følger udviklingen, når man instituerer et nyt system som bedriftssundhedstjenesten, som blev indført for nogle år siden i de danske virksomheder.

Som med al anden nyskabelse, især i virksomhederne, mødes sådan noget som BST ofte af mistænksomhed og mistro og undren og lidt modvilje. Jeg tror, mange BST-ordninger har måttet kæmpe en hård kamp for at få deres rettelse stadfæstet på de lokale arbejdspladser. Når hr. Glistrup, som jeg naturligvis ikke skal svare på forslagsstillernes vegne, tidligere har sagt, at rentabiliteten var dårlig, og at det var en stor fiasko, vil jeg sige, at det jo er et stykke forebyggende arbejde, som udføres i bedriftssundhedssektoren. Rentabiliteten af forebyggende arbejde er overordentlig vanskelig at måle, for det skal jo måles i form af fraværende lig på bordet. Det er en statistik, som jeg meget sjældent ser anvendt i sundhedspolitikken. Derfor er forebyggende arbejde utrolig vigtigt at gennemføre, men det er meget, meget vanskeligt bagefter at bevise nytten af det.

[Ellisabeth Arnold]

Problemet, som SF har rejst her, er, at BST-centrene er for små til at være fagligt upåklagelige, og at der er for mange BST-centre rundt omkring i landet. Konsekvenserne er, at der bliver for dårlig service til virksomhederne, og at der bliver en slags konkurrence på prisen. Det er betegnet som discount-BST, og det skal jeg ikke kommentere yderligere, men det kan da godt være, at der er noget om det.

Om det forslag, der er fremsat, vil være løsningen på det problem, skal jeg ikke kunne sige, men jeg vil henvise til ministerens tale, hvori han nævnte, at der allerede i øjeblikket sker en koncentration på området, og det er nok en naturlig ting, hvis man skal have højnet det faglige niveau. Jeg tror ikke, at det problem, som er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, om de lange afstande til servicecentre, vil blive lettere, hvis dette forslag blev gennemført. Det kan jo ikke undgås, hvis man skal koncentrere centrene om færre enheder, og hvis de skal have flere medarbejdere tilknyttet, at der vil være nogle arbejdspladser, som får længere til deres lokale BST-centre. Det ligger i sagens natur.

Det er vigtigt for os at sige, at det er et arbejdsmarkedspolitisk tiltag og et forebyggende tiltag, ikke et sundhedspolitisk tiltag. Derfor kan det ikke nytte noget, at man som hr. Glistrup henviser det til sygehussektoren og til den primære sundhedstjeneste.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Der er ingen fornuft i, at Det Radikale Venstre og Fremskridtspartiet skal være mere uenige, end vi virkelig er. Derfor skal jeg meget gerne forsikre den foregående taler om, at Fremskridtspartiet bestemte ikke er mindre varm tilhænger end Det Radikale Venstre af, at mange flere af sundhedsmilliarderne anvendes til forebyggende arbejde, end forholdet er nu. Forebyggelse er nu en gang meget bedre end at smålindre og eventuelt opbevare syge patienter, som der ikke kan gøres noget ved. Derfor er forebyggelse særdeles vigtig. Netop derfor er det så skadeligt med denne bedriftssundhedstjeneste, der smider forebyggelsespengene ud på småsporadiske pletrensninger i stedet for at foretage en samlet stor forebyggelsesindsats med sundhedssektorens ressourcer, hvor man ikke sonder efter, om den pågældende får rygska- de, fordi man er hjemmegående husmoder eller

man er vægtløfter eller man arbejder specielt på en arbejdsplads, hvor man er flyttemand, eller hvad der nu kan være tale om. Det skal være tværgående, sådan at man hjælper alle mennesker efter deres behov for forebyggelse og ikke efter, om de tilfældigvis er ansat på den ene eller den anden arbejdsplads.

Bedriftssundhedstjenesten har endda den stilling inden for det arbejdsretlige, at den i praksis særlig kommer til at fungere på lidt større arbejdspladser. Her vil det vel – ved at lade det almindelige sundhedsvæsen løse disse forebyggende arbejder – ikke være sådan, at det bliver en specielt privilegeret befolkningsgruppe, som man særligt satser på.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Ganske kort for lige at sætte tingene på plads. Jeg mener, at BST har deres store berettigelse i, at de virker ude på arbejdspladserne i det miljø, hvor ulykkerne sker, og at de fortrinsvis arbejder forebyggende. Så snart der sker en skade, henviser de netop til den praktiserende læge eller det behandlingssystem, som i øvrigt står parat med behandlingsmulighederne, når skaden er sket vel at mærke. Hospitalet tager sig ikke af forebyggende arbejde og slet ikke på arbejdspladserne. Det kan den enkelte praktiserende læge heller ikke gøre. Vedkommende kan da ikke gå ud på alle arbejdspladser og se, om de bruger beskyttelsesbriller eller skridsikre sko. Det har den praktiserende læge faktisk slet ikke nogen forstand på.

Lis Noer Holmberg (CD):

I forbindelse med dette forslag har jeg været lidt tilbage i tiden og set på det forslag, som SF havde fremsat, og som var til behandling her i salen den 20. januar 1987.

Dengang gik forslaget på en ændret og styrket bedriftssundhedstjeneste, hvor man i dag i B 53 taler om en mere fremadrettet og effektiv bedriftssundhedstjeneste.

Nu har vi fået bedriftssundhedstjenesten, og jeg går ud fra, at den er kommet for at blive – eller er den? Det er jo et spørgsmål, om man ikke også på dette område som på så mange andre områder har skudt over målet og simpelt hen nu skal prøve at revurdere.

SF siger selv i forslaget, at det nu med 10 års erfaringsgrundlag – jeg har hørt noget om 12 år

[Lis Noer Holmberg]

– kan være nyttigt at nyvurdere centrenes nytteværdi. Jeg vil mene, at det kan være relevant, om man bibeholder centre i områder, hvor man ved, at der er en særlig arbejdsmiljømæssig risiko.

Man taler i forslaget om færre enheder og om tilslutning af flere brancher – hvad det er for brancher, ved jeg ikke. Vi befinder os netop i en tid, hvor vi forsøger at fjerne det overformynderi, der udøves over for borgerne. Vi ønsker i høj grad selvbestemmelsen tilbage til folk. Derfor må vi nok også se på nytten af bedriftssundhedstjenesten. Kan vi også her i højere grad lægge det ud til den enkelte virksomhed og medarbejder? Vi ved, at alle virksomheder med mere end 10 ansatte skal have en sikkerhedsrepræsentant, og disse sikkerhedsfolk deltager i kurser og skulle faktisk kunne klare de problemer, der måtte opstå netop på deres arbejdsplads.

CD kan ikke gå ind for dette forslag, men vi vil gerne være med til at drøfte hele bedriftssundhedstjenesten som sådan, dens nytteværdi, og hvordan den fremover skal fungere, hvis den skal fungere.

Vi kan i øvrigt tilslutte os det, som ministeren sagde. Ministeren udtalte, at vi afventer Arbejdstilsynets BST-undersøgelse, og først derefter vurderes behovene på de områder, som beslutningsforslag nr. B 53 tager op.

Jeg kan meddele, at Kristeligt Folkeparti i hovedtræk er enig med CD.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg vil godt sige tak til ordførerne. Selv om der ikke er den helt store begejstring, så vidt jeg kan høre, for at lave tingene om, synes jeg dog, det er nødvendigt, at der kommer nogle politiske signaler. Det er i dag 3 år og 17 dage siden, arbejdsministeren næsten sagde de samme ting: Vi skal vente og se, hvad der sker. Det er akkurat det samme, den forrige arbejdsminister sagde: Der sidder et udvalg og arbejder med dette. Det gjorde der også dengang. Jeg har lige læst det igennem selvfølgelig. De sidder altså godt dér og arbejder videre.

Når man hører nogle af ordførerne, kan man få fornemmelsen af, at de ikke har den helt store indsigt i, hvad det er, der foregår i BST-centrene. For det første er det godt og vel 200 mio. kr., der alene bruges i dag på BST-centrene. Ministeren remsede en masse ting op og sagde,

at da vi sidst behandlede forslaget, var der 61 BST-centre – jeg skriver ca. 60 – i dag er der 56, så der sker noget. Ja, men så sker det altså meget langsomt. De BST-folk, som jeg kender, er i hvert fald meget utilfredse med det, der sker, fordi man ikke kan tage de opgaver op, der er. Man har en fornemmelse af, at Arbejdstilsynet i nogle tilfælde i hvert fald ikke er særlig samarbejdsvillige.

Lad os tage det, som hr. Taanquist rejste netop med hensyn til denne discount-BST i Nyborg, som den bliver kaldt. Arbejdstilsynet vil ikke se på de nogle og tyve – eller er det efterhånden tredive – virksomheder i Holbækområdet, der har tilsluttet sig BST i Nyborg, fordi Nyborg er billigere. Man ved ikke engang, om der er ansat nogen på BST i Nyborg. Der er én ting, man i hvert fald ved, man er sikker på, at man ikke får besøg af nogen fra BST. Man kan få den opfattelse, at nogle arbejdsgivere er indstillet på det. Nu vil jeg ikke sige, at alle arbejdsgivere er sådan. Jeg kender en hel del arbejdsgivere, der virkelig har gjort noget ud af arbejdsmiljøet. Der er arbejdsgivere, der bruger mange penge – på store arbejdspladser er det millioner – men det har også været gavnligt.

Der var en, der sagde til mig om Nyborg BST, som nu underbyder, at retstilstanden med hensyn til BST er anarkistisk. Det er noget helt andet end det, som ministeren siger her. Man kan så være uenig om, hvor meget BST skal tage op, og hvor stor den skal være. Det bud, som vi fra SF's side vil give i dag, er, at der skal være noget med to BST-centre i hvert amt, altså godt og vel 28–30 stykker. Så er der i hvert fald lang vej igen med den indskrænkning, der er sket inden for de sidste 3 år fra de 61 til 56.

»Man skal stadig væk finde sine ben«, sagde arbejdsministeren. Jeg har den opfattelse, at det er de store ord, man bruger fra regeringens side, når vi snakker om disse ting.

Jeg har hørt for et års tid siden den daværende arbejdsminister fortælle om, hvor godt det skulle være, at man samlede det indre og ydre miljø. Der blev brugt megen PR på det, der blev skrevet side op og side ned. Hvad finder man så ud af i dag? Nu skal der altså ikke ske noget. Den debat får vi senere, for jeg synes ikke, at ministeren eller regeringen skal have lov til at slippe så nemt om ved deres afbureaukratisering. Småtingene kommer, men de store ting ser vi altså ikke ret meget til.

[Tommy Dinesen]

Jeg har svaret hr. Taanquist, som var positiv over for dette. Hr. Flemming Hansen mente, vi skulle arbejde. Hr. Erik Larsen synes jeg var mere positiv, end man normalt hører Venstre på dette område – men kørte så over i, at størrelsen måske ikke havde noget at gøre med, hvor god og effektiv en BST er.

Jeg er selvfølgelig også decentralist, men man kan altså også køre det for langt ud i nogle tilfælde. Jeg kom til at tænke på, at man kan gøre BST-centrene så små, at man er sikker på, at de ikke har tid til at gå ud på virksomhedsbesøg. Hvad er så bedst? Med de fremtidige arbejdsmiljøsygdomme, som vi ved kommer, mener jeg, at BST er noget af det, vi har fået, og som vi fortsat må beholde. Der ligger nogen forebyggelse i dem, og det gør altså også, at der er mulighed for at kigge på f.eks. arbejdsmiljøsygdomme, alenearbejde og de arbejdspsykologiske sygdomme.

Hr. Glistrup kører altid den med bureaukratiet og var også lidt ovre i sygehusvæsenet osv., og så får vi debatten om det ydre og indre miljø. Jeg ved ikke, om Fremskridtspartiet vil være enig med SF, men vi har den holdning, at der ligger noget godt i, hvis man kan lave et bedre samarbejde mellem Arbejdstilsynet, Bedriftssundhedstjenesten og de arbejdsmedicinske klinikker, som jo har noget af det samme, og de er jo under sygehuse i dag – altså under amtsrådene, men det er da fuldstændig rigtigt, at det er bureaukratisk på mange områder.

Vi har i SF for nylig – derfor er bl.a. dette forslag kommet – vedtaget et arbejdsmiljøprogram. Vi er det eneste parti i Folketinget, der har et sådant. Det, jeg prøvede på i et oplæg over for de faglige folk inden for SF, var at sige, om vi skulle slå hele baduljen sammen for at få noget andet ud af det. Det vil man ikke, fordi man mener, at der er en meget god opbygning. Så må jeg selvfølgelig rette mig efter det. Jeg ville godt have, at man kunne få en god diskussion ud af det, men den får vi altså med det ydre og indre miljø den 13. marts.

Fru Elisabeth Arnold var inde på mistænksomheden og det forebyggende arbejde. Jeg kan kun give fru Elisabeth Arnold ret i, at det er rigtigt, at BST bliver mødt med mistænksomhed, og at der er gode og dårlige sider. Jeg kan også godt i den forbindelse sige, at selv arbejdsgiverne i deres eget blad skriver, at mange BST-centre er for små.

Fru Lis Noer Holmberg var inde på, hvor længe vi har haft dem, og spurgte om, hvad det er for brancher, der ikke er tilknyttet. Der er mange brancher, der ikke er tilknyttet, bl.a. søfarten. SF har stillet forslag om, at søfarten blev tilknyttet. Der går mange år, før flere brancher bliver tilknyttet, f.eks. landbruget. Mange af de små erhverv er heller ikke tilknyttet. Selv om der sker mange arbejdsskader på de pågældende områder, har man slet ikke i dag tid i BST-centrene, fordi de er så få og små, i nogle tilfælde i hvert fald. Hver gang der sker en traktorulykke, får den en omtale, og så kommer Arbejdstilsynet ud. Men de andre er ikke tilknyttet det, og det synes vi f.eks. hele det grønne område burde være.

Vi vil selvfølgelig benytte lejligheden her til at finde ud af, hvor mange ansatte der er på de forskellige BST-centre, og hvad der videre kan gøres, hvis der kan samles et flertal. Der kommer i hvert fald nogle politiske signaler, og det mener jeg er vigtigt i denne sag.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

SF har meget på sin samvittighed. Hr. Glistrup har fået ødelagt sin frokost, og jeg har fået ombyttet noget af min nattesøvn med at læse Socialforskningsinstituttets publikation 152. Den vil jeg godt drage frem, fordi der i denne er nogle konklusioner, som klart peger på, at for især de mindre virksomheder og de helt små virksomheder betyder den fysiske afstand til BST-centrene meget med hensyn til vurderingen af, hvad man har fået for sine penge.

Jeg vil godt på den baggrund sige, at der kunne være fornuft i at se på, om der er nogle af de allermindste virksomheder, som kunne trækkes ud af dette system igen, og at man måske så brugte ressourcerne på andre og måske tungere områder. Der er noget, der tyder på, at det i høj grad er en vejledningsfunktion over for de mindre virksomheder.

(Kort bemærkning).

Lis Noer Holmberg (CD):

SF's ordførertale om de små virksomheder, der ikke er tilsluttet, synes jeg er lidt at skyde spurve med kanoner. Jeg har ærlig talt min personlige mening om dette bedriftssundhedssystem, for det har jeg hele tiden haft svært ved at

[Lis Noer Holmberg]

fatte. Når man har været tilknyttet en mindre virksomhed, hvor man f.eks. skulle have installeret en malerkabine, har det firma, der har installeret den, helt nøjagtigt givet den konstruktion, der skulle til. Det er stadig væk tilladt det enkelte menneske også at tæske både med hensyn til at tage briller og høreværn på og lukke dørene, som brandvæsenet helt klart har stillet nogle normer for.

Jeg synes selvfølgelig, som jeg sagde, at det vel var kommet for at blive, men jeg synes, at SF kører det op på et plan, hvor det slet ikke hører hjemme. Jeg tror, mange små virksomheder klarer sig udmærket, og desuden har vi altså stadig væk hver især en praktiserende læge, vi har vores skadestuer. Vi har altså mulighed for at blive behandlet, hvis man skulle komme ud for en ulykke.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg er selvfølgelig ked af, hr. Erik Larsen, at nattesøvn er roget, og at også hr. Glistrups frokost er roget. Det må jeg så tage på min kappe. Jeg kan da i hvert fald godt se, selv om jeg ikke er landbrugskyndig, store forskelle mellem de arbejdspladser, der er f.eks. inden for landbruget, og andre. Der er da forskel på at gå i en stald, men det har da været omtalt meget, hvad man får af at gå dér, f.eks. i en grisestald. Det giver landmanden åndedrætsbesværigheder. Der er bestemmelser om, hvorledes en traktor skal afskærmses og sådan noget. Da vi for 3-4 år siden stillede forslag om, at der skulle være BST på det grønne område, var det da netop af hensyn til sprøjtegifte. Jeg kender ret mange landmænd, der har haft problemer med det. Det er da også almindelig kendt.

Fru Lis Noer Holmberg kørte nu op med en malerkabine og sådan noget. En malerkabine er noget, der er fantastisk nødvendigt, vil jeg nok sige. Selvfølgelig kan man sige, at folk selv skal bruge indersiden af hovedet. Det ved jeg alt om, og det var akkurat det, jeg sagde, da vi behandlede det eneste forslag, som regeringen er kommet med i de sidste 5 år, nemlig at direktører nu også skal straffes med fængsel. Da sagde jeg, at arbejdstagerne som sådan naturligvis må kunne straffes i lighed med alle andre, hvis ikke de lever op til det, de skal.

Men netop om dem, der arbejder med maling, må jeg sige, at jeg har arbejdet i 20 år inden for malerfaget som matros i hvert fald. Det er

noget af det, vi arbejder mest med. Jeg har set adskillige sygdomme med baggrund i terpentin og epoxy, og hvad ved jeg, og det er ret så alvorlige skader. Jeg tror, at jeg har et kendskab dér, der er meget stort. Jeg kender også malere inden for fagbevægelsen, der må gå på pension før tiden. Det er noget af det farlige. Jeg vil bede om, at fru Lis Noer Holmberg kommer med ud næste gang i nogle af disse arbejdsskadeforønelser, som bl.a. hr. Glistrup har været med ude i, således at hun kan blive konfronteret med nogle af de mennesker, der virkelig har fået arbejdsskader på deres krop. Det er rigtigt, man har en læge, men det er da også, hvis man læser i Ugeskrift for Læger, ganske almindelig kendt, at læger ikke ved ret meget om, hvad arbejdsskader er, og derfor ikke videregiver de oplysninger, de har med baggrund i arbejdsskader.

Samtidig har samtlige arbejdsmedicinske klinikker med undtagelse af Vestsjællands Amt over 3 måneders ventetid. I Sønderjyllands Amt er der 9 til 12 måneders ventetid for at komme til en behandling. Så dårligt er det simpelt hen. Så vidt jeg husker, sidder fru Lis Noer Holmberg selv i et amtsråd - nå ikke - men der er i hvert fald mange af de amtsråd, der slet ikke lever op til det, de burde.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Arbejdsmarkedsudvalgets formand har unægtelig ved sine to indlæg sat fingrene på mange ømme punkter i bedriftssundhedsstrukturen, og det var da helt rigtigt, at hun prioriterede i sit seneste indlæg specielt de små virksomheder. Her er det på den ene side sådan, at de, der er ansat i en mindre virksomhed, reelt ikke får megen fornøjelse ud af disse 56 eller, som hr. Tommy Dinesen nu vil have det, ca. 30 bedriftssundhedstjenester, som simpelt hen normalt kun vil kunne overkomme de større virksomheder.

Men omvendt skal de små virksomheder ind under hele dette bureaukratiske system. For en halvanden måneds tid siden ringede en fortvivlet mand til mig. Han havde et hotel, der var så lille, så han kun havde 9 medarbejdere. Han stod lige over for eventuelt at skulle anskaffe nummer 10, men så fik han af gode venner og kolleger at vide: Det skal du lade være med, for så kommer du ind under bedriftssundhedsstje-

[Glistrup]

nesten, og så skal du til at bruge folk til bare at korrespondere med den.

Jeg spurgte så arbejdsministeren i min troskyldighed: Er det virkelig rigtigt, at en mand med en så lille virksomhed, fordi han får mand nr. 10, skal ind under bedriftssundhedstjenesten? Arbejdsministerens svar kom prompte og hurtigt – det hører til den nye arbejdsministers gode kutyper, han indførte på dette område. Nej, det spiller ingen rolle, om man går fra 9 til 10. Det afgørende er, at bare man har én ansat, når man er et hotel, skal man være inde under hele dette kæmpebureaukrati. Det tør nok siges, at den mand, der ringede til mig fra Silkeborg, blev lidt slukøret, da jeg havde sendt ham arbejdsministerens svar. Det er jo et virkelig godt konkret eksempel på, hvor vanvittigt det er med hele denne bedriftssundhedstjeneste.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Netop den foregående taler, hr. Glistrup, har jeg tidligere erklæret min uenighed med, og jeg bliver nødt til at gøre det samme med fru Lis Noer Holmberg i relation til Centrum-Demokraternes forrige indlæg.

Skadestuen er for sent, fru Lis Noer Holmberg. Hvis skaden først er sket ude på virksomheden, hjælper det ikke noget, at man kommer til skadestuen, for så er skaden faktisk sket. Der, hvor bedriftssundhedstjenesten skal skride ind, er, at den skal styrke det forebyggende arbejde, så folk husker deres beskyttelsesbriller, deres handsker, deres sikkerhedsfodtøj, så de ikke kommer til skade. Jeg kan ikke forstå, at det skulle være så vanskeligt at erkende, at man faktisk nedsætter forbruget af de offentlige ydelser i den primære og sekundære sundhedstjeneste ved at øge det forebyggende arbejde i virksomhederne.

Et eksempel: Hvis du får en dårlig ryg af at sidde på en dårlig stol på din arbejdsplads, så må du gå til lægen bagefter eller til kiropraktor. Hvis din BST-ordning i din virksomhed kan anvise dig en bedre stol, så du ikke får dårlig ryg, behøver du ikke gå til læge bagefter. Summa summarum er, at du sparer det offentlige penge.

(Kort bemærkning).

Lis Noer Holmberg (CD):

Til hr. Tommy Dinesen vil jeg gerne sige, at malerkabinen kun var et eksempel ud af mange andre. Nu kan det være, der er noget, jeg har misforstået. Det kan også være, at der er noget, jeg ikke har fulgt med i, men jeg ved fra erfaringer selv i et mindre firma, at når man er 10 og derover, skal man have en sikkerhedsrepræsentant. Jeg ved da også firmaer, der har holdt sig tilbage med at få mere end 9 ansatte, fordi de sagde: Vorherre bevares, så skal vi jo til at have sikkerhedsrepræsentanter og alt det dér.

En gang imellem kan man egentlig undre sig over, at man er blevet så gammel, som man er, når man ser, hvordan man pakker folk ind i dag. Vi andre, der efterhånden er op i årene, har også været på arbejdsmarkedet og passet vores ting og sager. Det er utroligt, vi har overlevet.

Så vil jeg godt sige til fru Elisabeth Arnold, at man kan jo altså ikke have én til at holde sig i hånden, når man skal passe sit job. På de mindre virksomheder er der ikke bedriftssundhedstjeneste, ikke nogen til at holde én i hånden. Der har man dog trods alt alligevel sikkerhed ved, at man har et hospitalsvæsen, skadestue osv.

Jeg kan altså ikke rigtig følge det her, og med hensyn til den dårlige ryg vil jeg gerne have lov til at sige, at man kan altså godt selv indstille en stol, så man virkelig befinder sig godt på sin arbejdsplads. Det har jeg i hvert fald selv oplevet igennem 20 år, uden at der er nogen, der har fortalt mig, hvordan jeg skulle sidde på den.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Netop med sit stoleeksempel demonstrerede fru Elisabeth Arnold, hvorfor man ikke kan stole på dette bedriftssundhedsbegreb. Det er da rigtigt, at den, der f.eks. arbejder i et ministerium, møder kl. 09.30 om formiddagen og sætter sig ned på en stol og bliver siddende, til man går hjem kl. 14.45 om eftermiddagen, eller hvornår det er, kan selvfølgelig få en rygskaide. Men det kan den, der er beskæftiget med andet stillesiddende arbejde, en forfatter i sit hjem, en studerende, eller hvem der nu ellers sidder særlig meget ned, også komme til.

Derfor er det et tværgående problem som næsten alle andre ting, og netop med en folkesygdom som rygskaide er det da fortrinligt, at man i sundhedssektoren har nogle mennesker, som er specialister i rygskaide og gør, hvad der

[Gillstrup]

nu kan gøres af forebyggende indsats på den ene, anden eller syttende måde mod de hyppigste årsager til rygskader, så de ikke udvikler sig.

Men hovedfejlen ved denne konstruktion er, at den er afgrænset, så det kun er de mennesker, der er nævnt i ministerens bekendtgørelse fra 1987 om bedriftssundhedstjeneste, man bruger alle kræfterne på, og ikke befolkningen som helhed. Derfor kan man ikke udnytte eksperterne tilstrækkelig godt og specielt slet ikke ude i lokalsamfundene, når man kører med denne sektorafrænsning af noget, som jo er fælles for alle mennesker, hvad enten de er ansat det ene eller andet sted, nemlig deres helbred og deres kropsindretning og skrøbeligheder.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Jeg skal i al korthed foreslå, at Arbejdsmarkedsudvalget kommer ud og ser lidt på, hvorledes Arbejdstilsynet og BST arbejder. Det vil jeg foreslå formanden for Arbejdsmarkedsudvalget at vi tager initiativ til, for jeg føler, der er behov for det.

Jeg er meget enig i det, der blev sagt før af fru Elisabeth Arnold.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 8. februar 1990, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.04
